

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2743/2019
22.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Крстић, адвокат из ..., против тужених Оператор дистрибутивног система, „ЕПС дистрибуција“ д.о.о. Београд, Огранак Врање, чији је пуномоћник Ивана Мараш, адвокат из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Давор Давитковић, адвокат из ..., ради престанка службености, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1350/19 од 21.03.2019. године, у седници одржаној 22.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1350/19 од 21.03.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог Оператор дистрибутивног система „ЕПС дистрибуција“ д.о.о. Београд, Огранак Врање, за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П 70/18 од 05.12.2018. године, првим ставом изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности суда за поступање у овој правној ствари истакнут од стране тужених, као неоснован. Другим ставом изреке, одлучено је да престаје право службености провођења електричних водова нисконапонске електричне мреже преко кат. парцеле тужиоца број ..., уписане у ЛН ... КО ... и стамбеног објекта тужиоца који се пружају правцем север – југ од електричног стуба власништва туженог од ОДС „ЕПС дистрибуција“ д.о.о. Београд, Огранак Врање, који се налази на раскрсници код кућног броја ... у ... улици, затим преко парцеле тужиоца број ... КО ... град и непосредно изнад дела лимом наткривеног степеништа и стрехе куће на источној страни куће тужиоца, као послужног добра, па све до стамбеног објекта туженог ББ који се налази у ул. ... број .../... на кп.бр. .../... КО ..., као повласног добра. Трећим ставом изреке, наложено је туженима да изврше измештање електричних водова нисконапонске и електричне мреже који се пружају правцем север - југ од електричног стуба власништва туженог Оператор дистрибутивног система, „ЕПС дистрибуција“ д.о.о. Београд, Огранак Врање, који се налази на раскрсници код кућног броја ... у ... улици, затим преко парцеле тужиоца број ... уписане у лн број ... КО ... и стамбеног објекта тужиоца, па све до стамбеног објекта туженог ББ који се

налази у улици на кп.бр. .../... КО ..., са електричног стуба који се налази у ... улици код кућног броја ..., на електрични стуб који се налази у ... улици код кућног броја Четвртим ставом изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у укупном износу од 245.550,00 динара, са законском затезном каматом на износ од 241.750,00 динара од извршности одлуке, до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1350/19 од 21.03.2019. године, првим ставом изреке, одбијена је као неоснована жалба тужених и потврђено решење садржано у првом ставу изреке првостепене пресуде. Другим ставом изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом, трећем и четвртном изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да престаје право службености провођења електричних водова нисконапонске електричне мреже преко кат.парцеле тужиоца број ..., уписане у ЛН ... КО ... и стамбеног објекта тужиоца у ул. ... број ... у ..., који се пружају правцем север – југ од електричног стуба власништва туженог Оператор дистрибутивног система „ЕПС дистрибуција“ д.о.о. Београд, Огранак Врање, који се налази на раскрсници код кућног броја ... у ... улици, затим преко парцеле тужиоца број ... КО ... град и непосредно изнад дела лимом наткривеног степеништа и стрехе куће на источној страни куће тужиоца, као послужног добра, па све до стамбеног објекта туженог ББ који се налази у ул. на кп.бр. .../... КО ..., као повласног добра, као несонован. Трећим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се наложи туженима да изврше измештање електричних водова нисконапонске електричне мреже који с пружају правцем север југ од електричног стуба власништва туженог Оператор дистрибутивног система, „ЕПС дистрибуција“ д.о.о. Београд, Огранак Врање, који се налази на раскрсници код кућног броја ... у ... улици, затим преко парцеле тужиоца број ... уписане у лн број ... КО ... и стамбеног објекта тужиоца, па све до стамбеног објекта туженог ББ који се налази у улици на кп.бр. .../... КО ..., са електричног стуба који се налази у ... улици код кућног броја ..., на електрични стуб који се налази у ... улици код кућног броја Четвртим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженима плати парничне трошкове, и то туженом ОДС ЕПС дистрибуција Д.О.О. Београд, Огранак Врање износ од 112.350,00 динара са законском затезном каматом на износ од 98.450,00 динара од извршности одлуке до исплате и туженом ББ износ од 106.350,00 динара са законском затезном каматом на износ од 92.450,00 динара од извршности, до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени „ЕПС дистрибуција“ д.о.о. је поднео одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, а у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...87/18), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, нити битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињена у поступку пред другостепеним судом, која би била од утицаја на законитост и правилност побијане одлуке. Указивање на битне повреде одредби парничног поступка

из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, није било предмет оцене овог суда, јер се ради о повредама које се не могу сматрати ревизијским разлогом у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је сувласник $\frac{1}{2}$ породичне стамбене зграде и помоћне зграде и носилац права трајног коришћења на кп.бр. ... у ул. ..., уписаној у ЛН ... КО Уговором од 26.02.2015. године, извршена је споразумна деоба и уређење начина коришћења ове непокретности између тужиоца и другог сувласника, тако да је тужиоцу припао у својину југоисточни део парцеле у површини од 258 м², на коме се налази стамбена зграда број ..., са кућним бројем ... и помоћна зграда у површини од 42 м², у мерама и границама описаним у налазу и мишљењу судског вештака геодетске струке. Вештачењем је утврђено да је прикључак туженог ББ изведен са постојећег стуба дистрибутивне мреже који се налази на коловозу у улици ... код кућног броја ..., као трофазни, са четири неизолована ваздушна проводника, која се пружају од наведеног стуба до кровног носача на крову објекта туженог, пролазећи изнад лимене стрехе улазног степеништа и терасе куће тужиоца на растојању мањем од једног метра, односно изнад дела парцеле тужиоца, уз могућност извођења електроенергетског прикључка куће туженог на дистрибутивни систем са другог постојећег стуба који се налази на коловозу у улици ... бр. ..., на растојању мањем него што је од стуба код броја ..., простим пребацивањем постојећих ваздушних проводника постојећег електроенергетског прикључка са стуба код броја ... на стуб код кућног броја ..., без додатних значајних материјалних улагања. У наведеном случају електрични вод би пролазио преко парцеле која је путно земљиште и парцеле туженог ББ. Електрични вод за напајање куће туженог ББ постављен је пре 01.10.1980. године, од када је тужени ББ уведен у базу корисника.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је, налазећи да су се од периода од када су постављени постојећи каблови, околности промениле, као и да постоји могућност њиховог измештања, због чега више не постоје разлози због којих је ова службеност установљена, и применом одредбе члана 49., 51., 54. и 58. став 2. Закона о основама својинскоправних односа одлучио као у изреци.

Другостепени суд је преиначио првостепену одлуку и одбио тужбени захтев са образложењем да тужилац у овом случају није активно легитимисан за подношење тужбе са захтевом за измештање службености ван своје парцеле, имајући у виду садржину тужбеног захтева за конституисање нове службености у корист повласног добра власништва другог лица, туженог ББ, преко послужне парцеле власништва трећег лица, што је у супротности са чланом 49. Закона о основама својинскоправних односа. Осим тога, налазећи да нису испуњени услови из члана 58. став 2. Закона о основама својинскоправних односа, другостепени суд је у односу на захтев за престанак службености одлучио одбијањем тужбеног захтева.

Одредбом члана 49. став 1. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да стварна службеност је право власника једне непокретности (повласно добро) да за потребе те непокретности врши одређене радње на непокретности другог власника (послужно добро) или да захтева од власника послужног добра да се уздржава од вршења одређених радњи које би иначе имао право вршити на својој непокретности.

По оцени Врховног касационог суда одлука другостепеног суда је заснована на правилној примени материјалног права.

Супротно ревизијским наводима, правилан је закључак другостепеног суда у погледу активне легитимације тужиоца. Странацка легитимација (активна или пасивна) подразумева материјално-правни однос странака према предмету спора. То значи да је тужилац активно легитимисан, када из материјално-правног односа, из кога је настао спор, произлази његово право да захтева утврђење неког права, извршење чинидбе или трпљење, а тужени је пасивно легитимисан, када из истог односа произлази његова обавеза да трпи или изврши оно што тужилац има право захтевати. Полазећи од садржине тражене правне заштите, а код утврђеног да постоји могућност промене правца простирања ваздушних проводника постојећег електроенергетског прикључка туженог ББ, тако што би електрични вод пролазио преко путног земљишта у власништву трећег лица и парцеле туженог ББ, то је правилно другостепени суд одлучио одбијањем тужбеног захтева због непостојања активне легитимације. Имајући у виду да је стварна службеност правни однос између власника повласног и послужног добра, то тужилац у овом случају, као власник послужног добра, није овлашћен да у корист туженог ББ, као титулара стварне службености, тражи успостављање права стварне службености преко послужног добра које је у својини другог лица.

Одредбом члана 58. став 2. Закона о основама својинскоправних односа предвиђена су два случаја престанка права стварне службености, а то су непотребност и престанак разлога због кога је службеност заснована. У овом случају, нису испуњени услови у смислу наведеног члана Закона за престанак права службености преко парцеле тужиоца као послужног добра, а полазећи од неопходних потреба за коришћење повласног добра у овом случају. Стога су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права неосновани.

Из изнетих разлога, а применом одредбе члана 414. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Како трошкови одговора на ревизију не представљају потребне трошкове ради вођења парнице у смислу одредбе члана 154. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у другом ставу изреке.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић